

Expunere de motive

Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Acordului-cadru privind înființarea Alianței Solare Internaționale (ISA), semnat de România în Dubai, Emiratele Arabe Unite, la data de 03 decembrie 2023

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Alianța Solară Internațională (ISA) a fost înființată la 30 noiembrie 2015 la Paris, din inițiativa comună a Președintelui Franței și a prim-ministru al Indiei, ca o coaliție a țărilor bogate în resurse solare, pentru a răspunde nevoilor lor energetice.

În data de 03 decembrie 2023, în Dubai, a fost semnat de România Acordul-cadru privind înființarea Alianței Solare Internaționale (ISA). Acordul -cadru a fost adoptat/deschis spre semnare la Marrakesh la 15 noiembrie 2016 și a fost amendat la data de 3 octombrie 2018.

Potrivit art. 19 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, se supun Parlamentului spre ratificare tratatele la nivel de stat.

2.2 Descrierea situației actuale cu istoricul demersurilor

Contextul geopolitic extraordinar pe care îl traversăm generează provocări asupra tranziției energetice în curs de desfășurare, conducând la necesitatea adoptării unor măsuri suplimentare în vederea atingerii obiectivelor climatice, cu respectarea prevederilor Acordului de la Paris.

În aprilie 2022 Ministerul Energiei începe demersurile de aderare a României la ISA după ce în octombrie 2021 Ministerul Energiei își desemnase reprezentanți pentru a participa în calitate de observatori la Adunarea Generală a ISA organizată în format virtual la 20 octombrie 2021. Urmare a parcurgerii întregii proceduri și a obținerii tuturor avizelor necesare, Memorandumul cu tema semnării de către România a Acordului-cadru privind înființarea Alianței Solare Internaționale a fost aprobat în ședința de guvern din 1 martie 2023 și a fost semnat de Președintele României și de Prim-ministrul României.

În privința ISA, precizăm următoarele:

- Organizația a fost înființată în anul 2015, la Paris, la inițiativa Republicii India și cu sprijinul Republicii Franceze ca o coaliție a țărilor bogate în resurse solare pentru a răspunde nevoilor privind consumul de energie;
- ISA oferă o platformă dedicată de cooperare între țările bogate în resurse solare, prin care comunitatea globală, inclusiv guverne organizații bilaterale și multilaterale, corporații și ale părți interesate, pot contribui la atingerea obiectivului comun de creștere a utilizării energiei solare și a calității acesteia;
- Alianța nu dorește să își suprapună activitatea cu alte organizații similare, precum IRENA sau IEA, însă își propune să dezvolte sinergii cu acestea și să ompleteze eforturile într-o manieră durabilă și concentrată.

Cu privire la țările membre, precizăm că în prezent, 118 state au semnat Acordul de aderare la ISA și 95 de țări sunt membre pline adică au depus și un instrument de ratificare, acceptare sau aprobare.

Printre statele semnatare se pot enumera: Republica Franceză, Regatul Țărilor de Jos, Republica Federală Germania, Regatul Danemarcei, Republica Italiană, Republica Elenă, Regatul Suediei etc.

Transformarea sectorului energetic al României în vederea creșterii rezilienței, competitivității și durabilității implică realizarea unei planificări riguroase. Necesitatea diversificării surselor și a rutelor de aprovizionare cu energie presupune o cooperare bilaterală și multilaterală aprofundată.

În acest sens, ISA oferă o platformă dedicată de cooperare între țările bogate în resurse solare, prin care comunitate globală, inclusiv guverne, organizații internaționale, corporații și alte părți interesate pot contribui la atingerea obiectivului comun de creștere a utilizării energiei solare.

Prezentarea prevederilor relevante ale Acordului-cadru

Fiecare stat membru desemnează un Punct Național de Contact pentru ISA, care are sarcina de a identifica domeniile de interes comun, de a elabora propuneri de programe și de a face recomandări Secretariatului ISA cu privire la punerea în aplicare a obiectivelor Alianței.

Conform Acordului-Cadru, obiectivele ISA sunt:

- Abordarea colectivă a provocărilor comune cheie pentru extinderea implementării de proiecte de energie solară în conformitate cu necesitățile de energie;
- Implementarea de acțiuni coordonate pe bază de programe, care vizează o mai bună armonizare a obiectivelor în funcție de cerere și resurse;
- Promovarea finanțării pentru activități de inovare, cercetare și dezvoltare comune, care vizează tehnologiile de energie solară;
- Promovarea unei platforme cibernetice comune, care să faciliteze schimbul de idei și dialogul între specialiști.

2.3 Schimbări preconizate

Ratificarea Acordului-cadru privind înființarea Alianței Solare conduce la întărirea cooperării globale în privința extinderii energiei solare și nu produce implicații directe asupra cadrului legislativ intern. După intrarea în vigoare, Acordul-cadru va asigura consolidarea cooperării în domeniul energiei solare între România și statele membre ale ISA în vederea transformării sectorului energetic al României prin diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare cu energie și va conduce la creșterea rezilienței, competitivității și durabilității acestuia.

2.4 Alte informații

Pentru România, Acordul-cadru a fost semnat de domnul Sebastian-Ioan BURDUJA, ministrul energiei.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Domeniul central de activitate al ISA prezintă o arie de cuprindere care corespunde unui interes concret de dezvoltare a României pentru următorul deceniu. Din perspectiva României, există potențial semnificativ de sporire a utilizării surselor regenerabile de energie și prin utilizarea finanțării necesare oferite de ISA pentru proiecte care utilizează energie solară.

Printre avantajele asocierii la ISA, se numără:

1. Creșterea ponderii resurselor regenerabile de energie în consumul final, care este asociată renunțării treptate la cărbune, pe fondul obiectivelor europene Green Deal. Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC), prevede o țintă RES pentru România de 30,7% la nivelul anului 2030 și se preconizează că această țintă va crește prin actualizarea PNIESC.

România este o țară ce deține resurse solare semnificative (peste 210 zile de soare anual, conform statisticilor) și are în vedere utilizarea într-o măsură semnificativă a resurselor regenerabile. În sprijinul decarbonizării, este prevăzut ca necesarul de investiții în capacități adiționale de producție solară să fie de 3,7 GW pe parcursul următorilor ani (până în anul 2030).

2. Aderarea la ISA plasează România într-un grup de state dezvoltate, care promovează extinderea energiei solare și oferă asistență tehnică statelor mai puțin dezvoltate, pentru tranziția către energia verde.
3. Asocierea la ISA contribuie la consolidarea relațiilor bilaterale româno-indiene, deschizând noi oportunități de parteneriat pe multiple planuri.
4. Participarea României la ISA este de natură să ofere un semnal pozitiv în relația cu Franța (țară co-inițitoare, care face eforturi constante pentru a se poziționa drept unul dintre liderii globali ai combaterii schimbărilor climatice).
5. Asocierea României la ISA este în concordanță cu Strategia UE pentru energie solară (COM(2022) 221 final) și noua Alianță industrială pentru energia solară fotovoltaică, care urmărește facilitarea extinderii bazate pe inovare a unui lanț valoric industrial rezilient al energiei solare în UE, în special în sectorul producției de energie fotovoltaică. Alianța oferă un cadru pentru coordonarea acțiunilor care vizează dezvoltarea și adoptarea tehnologiilor noi, mai eficiente și mai durabile. Aceasta acoperă inovarea/tehnologia, lanțul de aprovizionare industrial, finanțarea, reglementarea, competențele și implicarea cetățenilor și va oferi consiliere UE și statelor membre.
6. Din perspectiva României, există potențial de creștere a utilizării energiilor regenerabile (care va trebui concretizat în contextul unei ținte a UE mai ambițioase prin pachetul Fit for 55), fiind însă foarte importantă utilizarea gazelor naturale drept combustibil de tranziție și menținerea pentru perioada următoare a posibilității de finanțare pentru proiectele care vizează gazul natural.

În statutul organizației nu există obligația plății unor cotizații anuale de către statele membre. Principalii finanțatori sunt India, Franța (în calitate de co-inițiator) și Australia.

3.2 Impactul social

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Acordul-cadru promovează tranziția treptată de la energiile convenționale către cele din surse regenerabile, cu precădere energia solară, urmărind atragerea cât mai multor instituții financiare, în special bănci, pentru realizarea de investiții ce vizează proiecte de energie solară, inclusiv producție, stocare și distribuție.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2					7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	-	-	-	-	-	-
4.8 Alte informații						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.3.1 Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu au fost identificate.						
5.6 Alte informații Nu au fost identificate.						
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.						

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act administrativ nu se referă la acest subiect.

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6 Alte informații.

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
Pentru proiectul de act normativ a fost derulată procedura de transparență decizională prevăzută de Legea nr. 52/2003, proiectul de act normativ fiind postat pe website-ul Ministerului Energiei în data de 10 mai 2024.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Nu este cazul.

7.3 Alte informații.

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Potrivit art. 13 al Acordului-Cadru, pentru Membrii care au depus un instrument de ratificare, acceptare sau aprobare după intrarea în vigoare a Acordului-cadru, prezentul Acord-cadru intră în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii instrumentului respectiv.

8.2 Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost promovat proiectul de Lege privind ratificarea Acordului-cadru privind înființarea Alianței Solare Internaționale (ISA), semnat de România în Dubai, Emiratele Arabe Unite, la data de 03 decembrie 2023

MINISTRUL ENERGIEI

Sebastian Ioan BURDUJA

Avizăm favorabil:

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Luminița Teodora ODOBESCU

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina Ștefania GORGHIU